

A favor de les llibertats de les comunitats nacionals

written by Lluís Busquets | 10 de novembre de 2017

El passat 13 d'octubre Jean-Claude Juncker, el corrupte luxemburguès President de la Comissió Europea, es va treure la careta i va declarar que a Europa no li interessa que les comunitats nacionals arribin a la seva majoria d'edat: serien massa i no es podrien governar com ell vol! (Maneflejant-les!). Europa, a més d'un club d'interessos i d'un apartheid migratori, resulta que també és una presó de nacions. Això no obstant, el govern espanyol del PP l'edulcorà amb el premi de la Concòrdia en el marc dels premis Princesa d'Astúries del passat 20-0 (juntament amb Antonio Tajani –fundador del partit dretà “Forza Italia”, ex-portaveu de Berlusconi–, president de l'Eurocambrà– i Donald Tusk –fundador de Plataforma Cívica, el partit centredreta de Polònia on hi havia Solidarnosc–, avui president del Consell d'Europa). Quina vergonya acceptar el premi de la Concòrdia aquests cappareus europeus que salven bancs i deixen les persones ofegar-se al Mediterrani! Són molts els documents que abonen els drets de les comunitats nacionals encara que siguin minoritàries, malgrat el que pensi el senyor Juncker. Aquest article en vol recollir alguns, de documents, perquè el senyor president europeu, almenys els conegui i no torni a fer el ridícul en les seves declaracions.

- **Declaració de Thomas Woodrow Wilson** sobre el dret a l'autodeterminació dels pobles (1928). Es tractava de posar fi a la primera guerra mundial. Encara que molts punts fossin específics, els cinc primers eren més generals, incloent-hi el lliure accés al mar, l'abolició de la diplomàcia secreta, el desarmament, la restitució de les sobirania sobre terres ocupades (referència a Alsàcia-Lorena), però també al dret a l'autodeterminació nacional. Per exemple, en el punt 5è, demana l'estricta observança del principi que per a determinar totes les qüestions sobre la sobirania, els interessos de les

poblacions afectades siguin presos en compte amb igual pes que les reivindicacions equitatives del govern del qual es reclama la determinació.

- **Tractat de Versalles** on es parla d'assegurar la independència política de les nacions grans i petites per igual (1919, ratificat per la Societat de Nacions el 1920). Malauradament, ja aleshores, segons Harold Nicolson, la Societat de Nacions no va ser capaç d'assegurar-ho.

- **Carta de Sant Francisco** (25-VI-1945) inspiradora dels **Drets humans de l'ONU** amb la finalitat de mantenir la pau, promoure la cooperació econòmica, cultural, social i humanitària, garantir la seguretat dels estats basant-se en els principis d'igualtat i autodeterminació i vetllar pel respecte dels drets humans.

*Art. 1,2. Desenvolupar entre les **nacions** unes relacions amistoses basades en el respecte al principi de la igualtat de drets dels pobles i del seu dret a la lliure determinació, i prendre totes aquelles mesures apropiades a enfortir la pau universal;*

*Art. 73. Els Membres de les Nacions Unides que tenen o assumeixen la responsabilitat d'administrar **territoris la població dels quals encara no ha aconseguit la plena capacitat de governar-se** per ells mateixos, reconeixen el principi que els interessos dels habitants d'aquests territoris estan per damunt de tot i accepten com una missió sagrada l'obligació de promoure al màxim possible, dintre del sistema de pau i de seguretat internacionals establert per la present Carta, el benestar dels habitants d'aquests territoris, i amb aquesta finalitat:*

*a. assegurar, amb el degut respecte per la **cultura dels pobles interessats**, el seu progrés polític, econòmic, social i educatiu, com també un just tracte i protecció contra tota mena d'abusos;*

*b. desenvolupar la capacitat de **governar-se per ells mateixos**, tenint degudament en compte les aspiracions polítiques dels*

pobles i ajudar-los en el desenvolupament progressiu de les seves lliures institucions polítiques, d'acord amb les circumstàncies particulars de cada territori i dels seus habitants i dels seus diferents graus d'avançament.

- **Declaració Universal dels Drets humans** (10-XII-1948)

Art. 1. Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

Art. 15:1. Tota persona té dret a una nacionalitat. 2. Ningú no serà privat arbitràriament de la seva nacionalitat, ni del dret de canviar de nacionalitat.

Quan es diu que aquest dret s'aplica sols a pobles colonitzats (teoria de l'exministre Borrell) no és cert: La Resolució 1515 de l'ONU del 14 de desembre de 1960 la dedica a la independència dels pobles colonials, però la Resolució 2625 afirma clarament que "tots els pobles gaudeixen del dret de determinar lliurement, sense ingerències externes, la seva condició política".

- **L'encíclica Pacem in terris** (1963) de Joan XXIII, parla dels drets de les minories ètniques i nacionals , concepte que reafirmarà la **Constitució Gaudium et Spes**, del Concili Vaticà II (1965). Així, diu:

*"L'Església adverteix a tots els homes que superin totes les desavinences entre **nacions** i races i donin fermesa interna a les justes associacions humanes (núm. 42); ... és competència de l'autoritat pública no determinar el caràcter propi de cada cultura, sinó fomentar les condicions i els mitjans per promoure la vida cultural entre tots i tot **dins de les minories d'alguna nació** (núm. 59); la consciència més viva de la dignitat humana ha fet que en diverses nacions del món sorgeixi el propòsit d'establir un ordre polític-jurídic que protegeixi millor a la vida pública els drets de la persona, com són el dret de lliure reunió, de lliure associació, d'expressar les pròpies opinions i de professar privadament i públicament la religió. Perquè la garantia dels drets de la*

persona és condició necessària perquè els ciutadans, com a individus o com a membres d'associacions, puguin **participar activament en la vida i en el govern de la cosa pública**. Amb el desenvolupament cultural, econòmic i social es consolida a la majoria el desig de participar més plenament en l'ordenació de la comunitat política. En la consciència de molts s'intensifica l'afany per respectar els **drets de les minories**, sense descuidar els deures d'aquestes envers la comunitat política[...] Es reproven també totes les formes polítiques, vigents en certes regions, que obstaculitzen la llibertat civil o religiosa, multipliquen les víctimes de les passions i dels crims polítics i desvien l'exercici de l'autoritat en la consecució del bé comú, per posar-la al servei d'un grup o dels propis governants. La millor manera d'arribar a una política autènticament humana és fomentar el sentit interior de la justícia, de la benevolència i del servei al bé comú i enfortir les conviccions fonamentals en allò que toca a la **naturalesa veritable de la comunitat política** i per fi, recte exercici i límits dels poders públics (núm. 73)."

- **L'encíclica Populorum Progressio** (1967) de Pau VI, exposa que hi ha pobles "que senten la necessitat d'afegir a la llibertat política un creixement autònom i digne, social i econòmic, amb la finalitat d'assegurar els seus ciutadans el ple desenvolupament humà i ocupar el lloc que els correspon en el concert de les nacions (núm. 6) i qualifica de perillós el nacionalisme d'aquelles "comunitats geloses de la unitat nacional que la volen protegir per la força" (núm. 62).

- **Intervenció de Joan Pau II a la UNESCO** (París, 2-VI-1980)
"Els prego, senyores i senyors: amb tots els mitjans que tinguin al seu abast, vetllin per aquesta sobirania fonamental que posseeix cada nació en virtut de la seva pròpia cultura. Protegeixin-la com la nineta dels seus ulls per al futur de la gran família humana. Protegeixin-la! No permetin que aquesta sobirania arribi a ser presa de qualsevol interès polític i econòmic [...] No hi ha en el mapa d'Europa i del món, nacions

que posseeixen una meravellosa sobirania històrica, nascuda de la seva cultura i que, amb tot, àdhuc avui estan privades de la seva total sobirania?”.

- **Intervenció de Joan Pau II a l'ONU** (Nova York, 5-X-1995)

“La Declaració universal dels Drets de l’home (1948) ha tractat de manera eloqüent els drets de les persones, però no existeix encara acord nacional anàleg que tracti dels drets de les nacions en el seu conjunt. La naturalesa humana és històrica i, per això mateix, lligada a la família, i a altres grups i comunitats, fins a arribar al grup cultural que no en va se sol designar amb la paraula “nació”... Aquest fonament antropològic sosté el dret de ser i d’existir de les nacions que no són una altra cosa que els mateixos “drets humans” considerats a aquest específic nivell de la vida comunitària. Una reflexió sobre aquests drets certament no és fàcil, tenint en compte la dificultat de definir el concepte mateix de “nació”, que no s’identifica a priori i necessàriament amb el d’Estat. És, no obstant això, una reflexió improrrogable, si es volen evitar els errors del passat i tendir a un ordre mundial just.[...] Pressupòsit dels altres drets d’una nació és certament el seu dret a l’existència: ningú, doncs –ni un Estat ni una altra nació ni una organització internacional– no pot pensar legítimament que una nació no sigui digna d’existir. Aquest dret fonamental a l’existència no exigeix necessàriament una sobirania estatal, sent possibles diverses formes d’agregació jurídica entre diferents nacions, com succeeix per exemple als Estats federals, a les Confederacions o en Estats caracteritzats per àmplies autonomies regionals. Pot haver-hi circumstàncies històriques en les quals agregacions diferents d’una sobirania estatal siguin fins i tot aconsellables, però amb la condició que això succeeixi en un clima de veritable llibertat, garantida per l’exercici de l’autodeterminació dels pobles. El dret a l’existència implica naturalment per a cada nació, també el dret a la pròpia llengua i cultura, mitjançant les quals un poble expressa i promou el que cridaria la seva originària “sobirania”

espiritual. La història demostra que en circumstàncies extremes (com aquelles que s'han vist a la terra on he nascut), és precisament la seva mateixa cultura el que permet a una nació sobreviure a la pèrdua de la pròpia independència política i econòmica. Tota nació té també consegüentment dret a modelar la seva vida segons les pròpies tradicions, excloent, naturalment, tota violació dels drets humans fonamentals i, en particular, l'opressió de les minories. Cada nació té el dret de construir el propi futur proporcionant a les generacions més joves una educació adequada".

• Diferents aportacions jurídiques a partir de l'any 2000 sobre l'existència de Catalunya i d'Espanya després de 1714.

Els principis de Dret Internacional, segons els quals Espanya sols existeix a partir dels tractats d'Utrech i Rastatt (1713-1714), rere la cessió a Carles d'Àustria de les possessions de Nàpols i Sardenya, Flandes i el Milanesat i del Decret de Nova Planta. La nova realitat política que s'hi originà, responent al nou equilibri de forces en el concert europeu, suposà una victòria violenta sobre Catalunya, a la qual se subjugà i se li suprimí unilateralment la seva sobirania sotmetent-la a la unitat forçosa amb Espanya com s'explica perfectament al llibre de PONT, A.: *Delenda est Hispania* (Barcelona: Viena, 2012) i vaig exposar també a *Xirinacs i l'estafa de la transició* (Barcelona: Ara Llibres, 2013). En aquest sentit cal llegir les declaracions del Papa Francesc a "La Vanguardia" el 12 de juny de 2014:

–¿El preocupa el conflicte entre Catalunya i Espanya?

–Em preocupa tota divisió. Hi ha independència per emancipació i independència per secessió. Les independències per emancipació, per exemple, són les americanes, que es van emancipar dels estats europeus. Les independències de pobles per secessió suposen un desmembrament, de vegades molt obvi. Pensem en l'antiga Iugoslàvia. Òbviament, hi ha pobles amb cultures tan diverses que no es podrien enganxar ni amb pega. El cas iugoslau és molt clar [Joan Pau II va donar suport a la independència de Croàcia i Eslovènia], però em pregunto si és

*tan clar en altres casos, en altres pobles que fins ara han estat junts. S'ha d'estudiar cas per cas. Escòcia, la Pedania, Catalunya... Hi haurà casos que seran justos i casos que no ho seran, però la secessió d'una nació sense un antecedent d'unitat **forçosa** s'ha de prendre amb pinces i analitzar-la cas per cas.*

Cal posar el conflicte català en la història jurídica que va des del Decret de Nova Planta i fins a la Constitució de 1978 i la laminació del nostre Estatut el 2010. Vet aquí els antecedents d'unitat forçosa. Per exemple, Fraga i d'altres, van intentar, quan es debatia l'article 155, poder-lo interpretar com ara ha fet el govern del PP –anul·lant les institucions de Catalunya– i els defensors d'això, per tres vegades, en van sortir perdedors. Malauradament, el cas català d'**unitat forçosa**, com prova l'aplicació que s'ha fet de l'article 155, clama al cel.